

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO
IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198 8 STRAIPSNIO IR 5
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau - Projektas)**

(TAP-22-953; TAIS Nr.: 22-6104(2))

2022-05-30 Nr. NV-1488

Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

Projekto tikslas - pagerinti karjeros specialistų darbo apmokėjimą nuo 2022 m. rugsėjo 1 d., kad didėtų šios profesijos patrauklumas ir būtų sudarytos prielaidos veiksmingam mokinių nukreipimui, pasirenkant tolimesnę karjerą.

Dabartinė situacija. Šiuo metu nėra detalčiai reglamentuojamos karjeros specialistų darbo apmokėjimo sąlygos, darbo apmokėjimo reglamentavimas nepakankamai atspindi karjeros specialistų veiklos specifiką, sudėtingumą ir atsakomybę. Šiuo metu karjeros specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai yra mažesni (iki 10 stažo metų – nuo 16,3 iki 17,7 proc., nuo daugiau kaip 10 iki 15 metų – 7,1 proc., daugiau kaip 15 metų – iki 0,9 proc.) už specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų, tiflopedagogų, psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų, kuriems nesuteiktos kvalifikacinės kategorijos. Visų pedagoginių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai nustatomi, atsižvelgiant į pedagoginio darbo stažą, tačiau stažo intervalai yra skirtingi. Be to, šiuo metu švietimo pagalbos specialistams ir karjeros specialistams yra taikomos skirtingos darbo laiko normos. Karjeros specialistai dirba 40 valandų per savaitę (netaikoma sutrumpinta darbo laiko norma), nors jų darbo pobūdis yra panašus kaip ir kitų pagalbos mokiniui specialistų, tai yra susijęs su didesne protine ir emocine įtampa.

Siekiant spręsti 2021-2030 m. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programoje (toliau – ŠPP) įvardytą problemą „Nesukuriamos palankios sąlygos asmenims plėtoti karjeros planavimui būtinas kompetencijas“, numatoma užtikrinti tinkamą karjeros paslaugų teikimą mokiniams, įsteigiant naujas karjeros specialistų pareigybes (siekiama, kad jų skaičius 2024 m. siektų apie 450). Nurodoma, kad šiuo metu karjeros specialistų, teikiančių paslaugas mokyklose, yra 80, jų vidutinis pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas yra 7,16 (vidutinis mėnesinis atlyginimas – apie 1295,96 Eur). Siekiant į šias pareigybes pritraukti tinkamos kvalifikacijos asmenis, būtina didinti šios profesijos patrauklumą ir nustatyti keliamus reikalavimus atitinkančias darbo apmokėjimo sąlygas (priėmus siūlomas nuostatas, vidutinis pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas būtų 7,7 (vidutinis mėnesinis atlyginimas – apie 1393,7 Eur)).

Projekto esmė. Siūloma nuo 2022 m. rugsėjo 1 d.:

- karjeros specialistams nustatyti tokius pačius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kokie yra taikomi mokytojams, švietimo pagalbos specialistams. Dėl šio pakeitimo karjeros specialistų pareiginė alga susilygintų su mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kuriems nesuteiktos kvalifikacinės kategorijos ir didėtų: iki 10 metų stažo – nuo 16,3 iki 17,7 proc., nuo daugiau kaip 10 iki 15 metų – 7,1 proc.; daugiau kaip 15 metų – iki 0,9 proc. Karjeros specialistams (kaip ir mokytojams, švietimo pagalbos specialistams) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų nustatyti, kai jų pedagoginio darbo stažas yra iki 2 metų, nuo daugiau kaip 2 iki 5 metų, nuo daugiau kaip 5 iki 10 metų, nuo daugiau kaip 10 iki 15 metų, nuo daugiau kaip 15 iki 20 metų, nuo daugiau kaip 20 iki 25 metų ir daugiau kaip 25 metai.
- nustatyti, kad dėl veiklos sudėtingumo karjeros specialistams (kaip ir specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams, tiflopedagogams, judesio korekcijos specialistams) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų didinami (iki 25 proc.) tais atvejais, kai dirbama su mokiniais, turinčiais didelių arba labai didelių specialiųjų poreikių;
- nuo 40 iki 36 valandų sutrumpinti karjeros specialistams darbo laiką per savaitę. Ne daugiau kaip 60 procentų šių darbuotojų darbo laiko būtų skiriama tiesioginiam darbui su mokiniais, o kita darbo laiko dalis skiriama netiesioginiam darbui su mokiniais.

Karjeros specialistai 2022–2023 m. bus finansuojami Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis (toliau – EGADP), nuo 2024 m. – iš valstybės biudžeto lėšų. Šiam tikslui 2024 metų valstybės biudžete reikėtų skirti 7,5 mln. eurų. Lėšų poreikis apskaičiuotas 450 karjeros specialistų pareigybių, taikant projektu siūlomą vidutinį pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą 7,7. Toks pareigybių skaičius planuojamas vertinant, kad 2023 m. gruodžio 31 d. jau bus 380 pareigybių, finansuojamų EGADP lėšomis (jų finansavimą reiks tęsti iš valstybės biudžeto lėšų), papildomos 25 pareigybės, bus įsteigtos įteisinus pareigybių ir mokinių (mokomų pagal bendrojo ugdymo programas) santykį 1:750, taip pat 45 papildomos pareigybės bus įsteigtos siekiant užpildyti jų trūkumą dėl siūlomo darbo laiko normos per savaitę sutrumpinimo (vietoj 40 val. būtų 36 val.).

Nauda: siūlomi pakeitimai padės didinti karjeros specialistų profesijos patrauklumą ir nustatyti keliamus reikalavimus atitinkančias darbo apmokėjimo sąlygas, švietimo įstaigoms bus lengviau pritraukti tinkamos kvalifikacijos asmenis, o juos pritraukus, bus sudarytos platesnės asmens profesinio pasirinkimo galimybės, užtikrintos efektyvios ugdymo karjerai ir karjeros planavimo paslaugos, stiprinamas karjeros konsultavimo paslaugų teikimas nuo pat pirmos klasės.

Atitikties Vyriausybės programai: susiję su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.9.1 veiksmu „Užtikrinti karjeros konsultavimo paslaugų teikimą mokiniams ir suaugusiems asmenims, plėtojant regioninių karjeros centrų tinklą“.

Derinimas. Projektas derintas su Finansų, Socialinės apsaugos ir darbo, Teisingumo ministerijomis, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos švietimo ir mokslo profesine sąjunga, Lietuvos profesine sąjunga „Sandrauga“, Švietimo ir mokslo profesine sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimu, Lietuvos švietimo darbuotojų profesine sąjunga ir Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesine sąjunga. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinė sąjunga, Lietuvos švietimo ir mokslo profesinė sąjunga pastabų neturėjo. Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, Švietimo ir mokslo profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimas, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga pastabų nepateikė. Pagal Finansų ministerijos ir Teisingumo ministerijos pastabas patikslintas Įstatymo projekto aiškinamasis raštas.

Dalykinio vertinimo išvada. Teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

- siūlytume papildyti projekto aiškinamąjį raštą, pateikiant papildomus keliamas problemas ir/ar teikiamus siūlymus pagrindžiančius duomenis pvz. patikslinant, kiek šiuo metu yra karjeros specialistų, koks vidutinis jų darbo užmokestis, kiek vienam karjeros specialistui tenka mokinių ir pan. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad ŠPP ir šiuo metu pateiktame derinti švietimo ir mokslo ministro įsakymo “Dėl 2021-2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-05-01 “Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“ aprašo patvirtinimo“ projekte yra numatytas kitoks profesinio orientavimo paslaugų teikimo mokiniams santykis (1:800);
- taip pat siūlome patikslinti projektą ir lydimąją medžiagą pagal šiuos redakcinius pastebėjimus: Įstatymo projekto 1 straipsnyje tikslintinas žodis “darbas”, lydraštyje ir aiškinamajame rašte pavadinimas “Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė”.

Siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinti, įvertinus šias ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. gegužės 27 d. išvadoje Nr. NV-1482 pateiktas pastabas.

Socialinės politikos grupės vadovė

Eglė Neciunskienė

tel. 8 706 63790, el.p. egle.neciunskiene@lr.lt